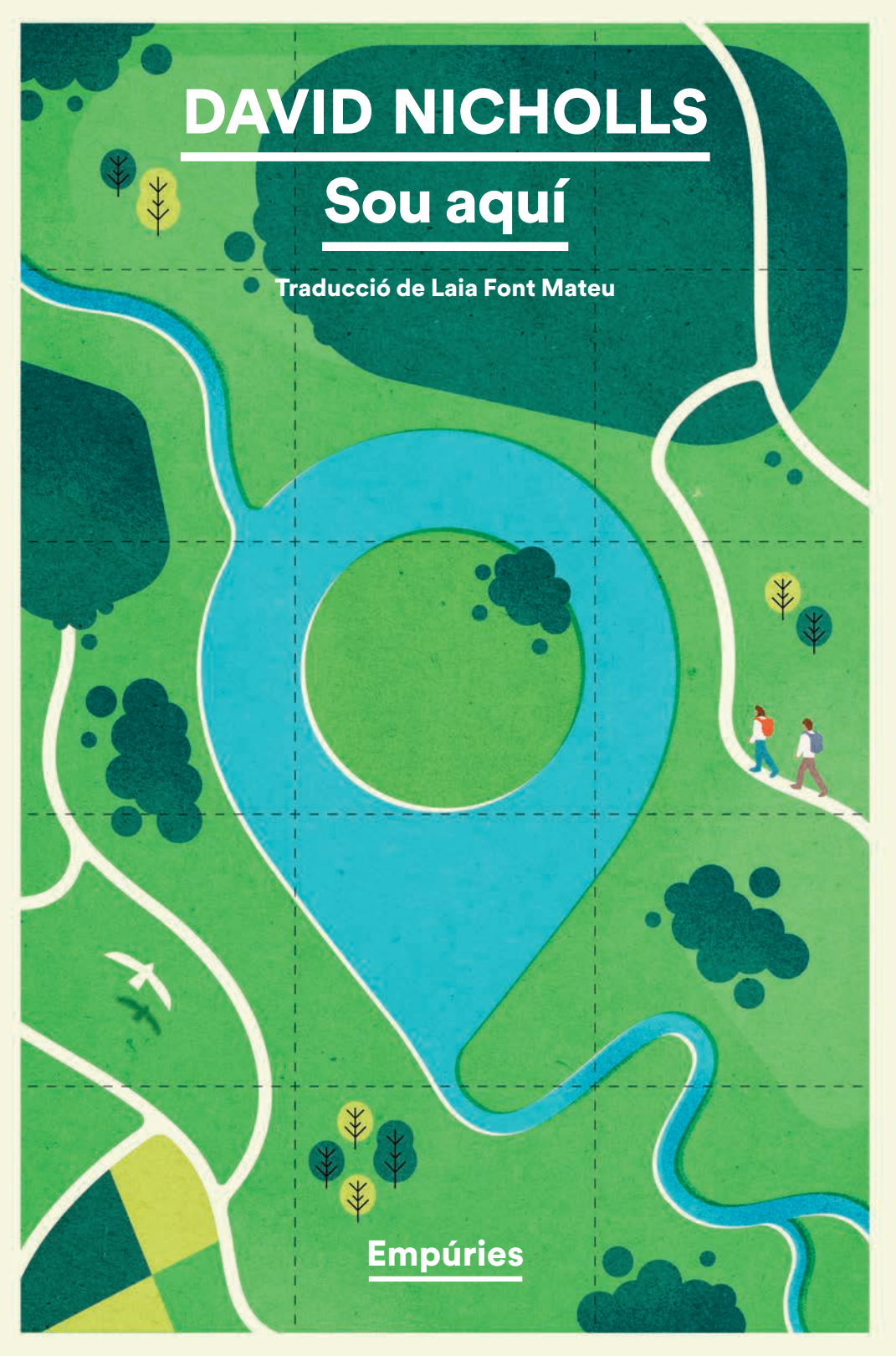

DAVID NICHOLLS

Sou aquí

Traducció de Laia Font Mateu

Empúries

David Nicholls

Sou aquí

Traducció de Laia Font i Mateu

Editorial Empúries

Barcelona

Primera edició: febrer del 2025

Títol original: *You are here*

© Mxromy Productions Ltd, 2024

© de la traducció: Laia Font i Mateu, 2025

© de les il·lustracions: Àlvar Salom

Amb el suport de:

Generalitat de Catalunya
Departament de Cultura

© d'aquesta edició: Edicions 62, s.a.
Editorial Empúries
Diagonal, 662-664 — 08034 Barcelona
info@grup62.com
www.editorialempuries.cat

Fotocomposició: Grup62
DIPÒSIT LEGAL: B. 133-2025
ISBN: 978-84-19729-69-9

La lectura obre horitzons, iguala oportunitats i construeix una societat millor.
La propietat intel·lectual és clau en la creació de continguts culturals perquè sosté l'ecosistema de qui escriu i de les nostres llibreries.

En comprar aquest llibre contribueix a mantenir aquest ecosistema viu i en creixement.
A Grup62 agraïm que ens ajudeu a donar suport així a l'autonomia creativa d'autors i autors perquè puguin continuar desenvolupant la seva funció.

Adreceu-vos a CEDRO (Centro Español de Derechos Reprográficos) si necessiteu fotocopiar o escanejar algun fragment d'aquesta obra. Podeu contactar amb CEDRO a través del web www.conlicencia.com o per telèfon al 91 702 19 70 / 93 272 04 47.

Queden expressament prohibits l'ús o la reproducció d'aquest llibre o de qualsevol de les seves parts amb el propòsit d'entrenar o alimentar sistemes o tecnologies d'intel·ligència artificial.

Primera part

CASA

¿Amb quin propòsit, abril, tornes cada vegada?
No n'hi ha prou amb la bellesa.
Ja no pots calmar-me amb la vermellor
De les fulletes que s'obren, enganxoses.
Sé el que sé.

EDNA ST. VINCENT MILLAY, «Primavera»*

* Traducció de Marcel Riera a *L'amor no ho és tot*, Quaderns Crema, 2017.

FOTOGRAFIES IMAGINÀRIES

En totes les fantasies juvenils que tenia sobre el futur, sobre la feina que tindria, la ciutat i la casa on viuria, els amics i la família al seu voltant, a la Marnie no li havia passat mai pel cap que estaria sola.

D'adolescent visualitzava el futur com un seguit de fotografies imaginàries, pleníssimes de gent, els amics rodejant-se amb els braços, els ulls vermells pel flaix de la càmera en una taverna grega o il·luminats per una foguera a la platja, i allà, ben bé al centre, la cara d'ella somrient. Les fotos posteriors ja costaven més d'ubicar, les cares eren menys definides, però potser hi hauria un company, fins i tot criatures entre els amics que segur que mantindria i estimaria tota la vida.

Però feia sis anys que no havia fet una foto a una altra persona. I l'última vegada que n'hi havien fet a ella havia estat al control de passaports, on li havien dit que no somrigués. On s'havia ficat tothom? Ara tenia trenta-vuit anys, havia crescut en l'època daurada de l'amistat, quan estar envoltat d'una colla que t'estimés i et fes costat era molt més important que el controvertit tema de la família, el fatigós vaivé dels amors o les penoses obligacions de la feina. Les trucades de nit, els missatges, les escapades i els jocs de taula, tot això havia estat molt més emocionant i gratificant que la seva erràtica vida amorosa, i eh que estava en el seu element, llavors? Una membre destaca-

da del grup, per no dir el nucli, estimada per tots si no adorada o idolatrada. No era de les que llogaven una discoteca per celebrar l'aniversari, però per als vint-i-un no li havia costat gens omplir la sala de dalt d'un pub, ni per als trenta una llarga taula en un italià. Per als quaranta, ves que no acabés fent un tomb pel parc amb una o dues amigues; una banda famosa forçada a tocar en recintes cada cop més petits.

Any rere any havia anat perdent amics per matrimonis i paternitats amb parelles que no li queien bé o a qui ella no els queia bé, amics que es retiraven a una vida nova, espaiosa i ordenada a Hastings o Stevenage, Cardiff o York, mentre ella continuava a Londres al peu del canó. D'altres els perdia per apatia o falta d'atenció; amistats com una targeta d'agraïment que sempre tenia la intenció d'escriure fins que passava massa temps i ja feia vergonya. I potser era normal, aquella dispersió. La vida real quasi mai era fer fogueres a la platja o jugar borratxos al Twister, i en part fer-se gran era deixar-se de fantasies sobre banyar-se despullats i tenir converses profundes eternament.

Però el lloc dels amics que havia perdut no l'havia ocupat ningú, i ara havia actualitzat aquella visió seva del futur amb una d'autosuficiència i independència, amb una tassa bonica per al te, mots encreuats al mòbil, el comandament de la tele, els seus llibres, el seu llit. Menjar, beure, llegir i passar del rel·lotge, viure sense la intromissió o l'opinió d'algú altre; la il·lusió de ser l'última dona sobre la terra. No sabia si un arbre que caigués al bosc feia soroll, però les vibracions que emetia ella no arribaven a cap altre timpà, i per això havia començat a parlar amb els objectes. «Altres cop tu?», deia en to de broma a la taca d'humitat del quarto de bany. «Així m'agrada, ben frescos», deia per felicitar els ous. «Mira on t'havies ficat!», feia burleta al llevataps, aixecant els braços enlaire. Mirant una pel·lícula, un personatge solitari feia un llarg discurs encoratjador al mirall. «Això no ho fa ningú», va dir a la tele.

Però parlar sola era com jugar a l'Scrabble en solitari, costava que et sorprenguessin o que t'ho posessin difícil. De vegades ni tan sols es molestava a trobar les paraules, i de fet havia desenvolupat el seu propi vocabulari de sorollets, fuà i ptah, flu-ah i txa-ha, amb un significat que anava variant. La ràdio l'ajudava, la programació li marcava el dia, si bé cada cop més sovint les notícies eren un sobresalt horari de pura ràbia o angoixa que la feia córrer a apagar-la. Posava música, escoltava llistes amb noms com ara «Imprescindibles de cafeteria» o «Piano per a dies de pluja», però encara ningú no n'havia recopilat cap per a les tardes gandules de diumenge que passava al seu pis d'un dormitori mirant-se sense ganes les xarxes socials i fent *likes* sense poder parar, present però tan anònima com qui aplaudeix en un estadi ple de gent. El temps és una sensació que varia depenent d'on siguis, i les hores maleïdes entre les tres i les cinc de les tardes de febrer es feien eternes, igual que les mateixes de matinalada, unes estones en què no podia fer més que barrinar en bucle sobre les mateixes angoixes i lamentacions, estones en què es veia obligada a admetre la veritat.

Jo, Marnie Walsh, de trenta-vuit anys, resident a Herne Hill, Londres, estic sola.

No era reclusió, solitud o aïllament, era soledat pura i dura, i adonar-se'n feia vergonya, perquè si la popularitat era la recompensa per ser llest, brillant, atractiu i triomfador, llavors la soledat què significava? Ella de brillant no ho havia estat mai, però tampoc és que fos una inútil. Li havien dit que era divertida, i malgrat que veia que això podia ser una mica trampa, no pretenia mai ser sarcàstica o maliciosa, i si de cas s'enreia més d'ella mateixa que dels altres. Potser era aquest, el problema —el seu exmarit ho havia col·locat ben amunt a la llista—, però també era amable, atenta, sempre generosa en el que podia. No era tímida. En tot cas s'esforçava massa a complaure els altres, encara que ningú no semblava mai gaire complagut.

Una cosa és qui volem ser, pensava ella, i una altra qui som.

A mesura que ens fem grans, la primera deixa pas a la segona, i potser soc aquesta, ara, una persona que està millor tota sola. Més feliç no, però millor sí. Introvertida tampoc, només una extravertida que havia perdut reflexos.

Però no era una soledat sentimental, o només de tant en tant. S'havia casat i divorciat amb vint-i-llargs, només això ja era un prodigi, i aquesta gran desgràcia de la seva vida havia contribuït a cauteritzar aquella mena d'emocions, tot i que la cicatriu encara picava de tant en tant. Des del divorci no hi havia hagut ningú, o no ben bé, però de vegades hi pensava, que estaria bé notar l'escalfor d'un altre cos al llit o rebre un missatge que no fos un codi de verificació o una estafa. Estaria bé sentir-se desitjada, però no ens embaléssim. Els riscos que comportava l'amor romàntic, el potencial de patiment, traïció i humiliació, sobrepassaven de llarg els beneficis. En gran part, només trobava a faltar altres persones, específicament i en general, i si de vegades la perspectiva de socialitzar se li feia descoratjadora, esgotadora i intimidadora, igualment era preferible a aquella vida petita que s'anava encongint dins d'aquells cinquanta-quatre metres quadrats d'un últim pis.

De vegades, pensava, és més fàcil quedar-te sola que presentar la persona solitària que ets al món, però sabia que això també era una trampa, que si no hi feia res esdevindria un estat permanent, com una taca que cala la fusta.

No podia ser bo. Havia de sortir.

FORCES PODEROSES SOTA ELS VOSTRES PEUS

—Es tracta de canviar la manera com pensem en el temps. No serveix de res pensar en minuts, hores o dies, ni tan sols en generacions. Heu d'ajustar l'escala i pensar en mil·lennis. Llavors tot el que veieu aquí us semblarà temporal, els llacs, els rius, les muntanyes, tot es mou, i els canvis tenen lloc al llarg de milions d'anys. Aquesta vall no ha sigut sempre aquí: es va «crear», excavada per una gran glacera, perquè el gel es mou, només mig metre al dia, però va gratant i menjant amb unes dents enormes fetes de pedra, partint blocs, rosegant roca en un procés que anomenem... que anomenem?

»Qui m'ho sap dir? Això mateix, erosió glacial, que consisteix en...? Vinga, desperteu-vos, gent, que ja ho sabeu, això. Exacte, abrasió i arrencament! Què et fa tanta gràcia, Noah? Ens ho expliques i riem tots? No, eh, ja m'ho pensava.

»Doncs el gel és tan violent que no ens ho podem ni imaginar, molt més que el foc. I destrueix però també crea, com les fondalades que anomenem... Exacte, circs o *cums*, que en diuen aquí a Gal·les, aquells llacs de muntanya on les persones com la professora Fraser i jo ens banyem, no com vosaltres, covards. Guardeu els mòbils, sisplau, si no és per fer fotos per al projecte. I res de selfies. Que t'ha erosionat una glacera, Chrissy? Doncs res de selfies.

»Tirem encara més enrere, uns 480 milions d'anys, i aques-

ta muntanya, la segona més alta de les illes Britàniques, ni tan sols existia. Es va formar en el que anomenem període ordovicià. No, no entra a l'examen, però això no significa que no ho hàgiu de saber. O-r-d-o-v-i-c-i-à. Molt abans que els dinosaures... No, molt abans. Però, sí, en algun moment hi va haver dinosaures aquí... No, ara ja no, no diguis ximpleries. Sí, els dinosaures molen, Ryan, però això encara mola més, aquestes forces, aquestes forces immenses...

»Ei, escolteu-me, si voleu tornar! Quan els continents xoquen, les plaques de roca es pleguen i s'erigeixen per sobre l'aigua, i llavors es formen els volcans, aquí, volcans, us ho podeu creure? Tanqueu els ulls i mireu. Ja m'enteneu. Tanqueu els ulls i imagineu... Sí, imagineu dinosaures si voleu, no és gaire acurat però n'hi podeu ficar. La qüestió és que recordeu que aquest procés no s'atura només perquè els humans siguem aquí. Passa ara i passarà quan faci temps que hagi desaparegut l'últim ésser humà. Forces poderoses sota els vostres peus. No hi ha res permanent, tot canvia. Sarah Sanders, no em badallis a la cara, per favor. Continuem. Sí, abans obriu els ulls, potser millor.

Van començar el descens. Com els rius, totes les bromes havien de sortir d'algun lloc i ell de vegades es preguntava qui havia escampat la idea que els professors de geografia eren avorrits. Va ser un llibre, un alumne enfadat, un profe de física amargat? A ell ni li passaria pel cap criticar la disciplina d'un company, però tan interessants eren, els historiadors, amb aquell anar i venir entre els Tudor i la República de Weimar? Al departament d'anglès ningú s'enfilava damunt el pupitre, i els matemàtics ja podien sermonejar tant com volguessin sobre la bellesa dels nombres: tot es reduïa al sudoku. Però ves a saber com, ves a saber on, havia sorgit la brometa de la geografia, i ara li tocava al professor Bradshaw, en Michael, desafiar les expectatives i ser font d'inspiració. Ell anava al capdavant, la professora Fraser, la Cleo, arriava els ressagats, i en arribar a baix a la vall ell els va parlar dels cons al·luvials.

—Fa tot just divuit mil anys, que no és res, abans d'ahir en termes geològics, les glaceres van retrocedir i van deixar al descobert aquest gran regal. —Va picar de peus a terra, i els alumnes, obedients, van mirar avall i van veure el regal del fang.— Aquesta terra, aquesta terra fosca tan bonica, va aparèixer de sota la glacera, com la farina després de moldre el gra, i va lliscar pel fons de la vall i va crear un ric i fèrtil... con. Al·luvial. Al·luvial, quina gran paraula. I els minerals es van escampar i van arribar als arbres, a les plantes i les collites, a les pomes que us heu menjat, o que us hauríeu d'haver menjat, amb el dinar. Oi que és increïble? Teniu detritus d'una antiga glacera dins vostre, el calci dels ossos, el ferro de la sang...

Aquí en Michael es va aturar i es va plantejar si havia d'anar més enllà i passar a parlar de l'origen d'aquests elements, de l'univers mateix, dir-los que tots estaven fets d'estrelles. Els adolescents eren molt fàcils d'impressionar, però això ja era química i física i, a més, les pomes eren de Sud-àfrica.

—Doncs... preguntes? —va demanar, mirant-se trenta rostres greixosos i incomplets, alguns malcarats sota la caputxa, d'altres que xiuxiuejaven o reien de bromes entre ells.

En Michael era un professor compromès i entusiasta que s'esforçava al màxim per foradar la indiferència adolescent, però no li pertocava a ell respondre les preguntes que capficaven aquells nanos. Qui es posa a identificar estratocúmulos quan tens el cap a la petaca, al cigarret electrònic i en si li agrades o no? Com pot competir, una muntanya, amb el gra que t'ha sortit a la barbeta? A la nit a l'alberg tornarien a jugar al gat i la rata, a patricular amb llanterna a les tres de la matinada, «faré veure que no ho he vist, apaga'l, torna a l'habitació, demà serà un dia llarg», i al final de l'excursió tornaria a casa, pàl·lid i rebentat. I tot i així s'estimava més no anar a casa.

Ell era mestre però no era pare. Ho havien intentat, però havien sorgit complicacions i obstacles, i ara s'esforçava a imaginar les circumstàncies. Els rols no es podien comparar, no-

més se solapaven de manera molt superficial: un pare pot fer de mestre a un fill, però és un error que un mestre faci de pare a un alumne. De vegades, però, semblava que tota la confusió i angoixa de l'adolescència es comprimissin en els cinc dies de la sortida de camp, no només les gamberrades i la deixadesa, sinó també el vessant emocional. Els guais de la classe, segurs d'ells mateixos, els podia deixar amb els seus plans i les seves coses. El professor Bradshaw preferia fixar-se en els nois més nerviosos i maldestres que es quedaven sols penjant de l'extrem de la corda de ràpel. Mirant-se els seus rostres angoixats i nerviosos, semblava poc probable que fossin fets d'estrelles, però tot i així sentia certa tendresa professional.

—El paisatge és vida —els va dir—, i quan contemples una vista com aquesta en comptes del mòbil, Sarah Sanders..., ja t'he avisat, te'l llençaré al pròxim llac glacial..., t'adones de la seva bellesa i també la pots llegir. Per què hi ha granges aquí? Per què és d'aquest color, la terra? Per què hi ha núvols sobre la muntanya però a la vall no? Per què aquesta roca brilla tant amb el sol? Mireu quina meravella! Mireu!

Va observar els nois de darrere de tot, les caputxes com si fossin escafandres, les espatlles que els tremolaven de reprimir el riure. Com a mestre agradava, més del que es pensava, però ara ja no podia mostrar la irreverència foteta que calia perquè t'adoressin. Era sincer en la passió que posava en la matèria, però la sinceritat convida a fer el ridícul, i com més apassionat semblava, més reien ells, igual que havien rigut quan la professora Bradshaw se n'havia anat de casa i alguns nois l'havien vist plorar al cotxe. A alguns nois no hi havia res que no els fes riure, res de res.